

VALENCIA NÒVA

SEMANARI REGIONALISTE

Número sortit, 5 céntims

La correspondència al Director
APAREIX ELS DUMENCHES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plaza d' Espartero, núm. 3, entresuelo

→ Valencia-(Grau) ←

Número atrasat, 10 céntims

No se tornen els orichinals

APAREIX ELS DUMENCHES

Grasies á tots

Plens de satisfacció, llansem està exclamation desde lo més fondo de nostre còr dient: ¡Grasies! ¡Grasies a tots! La misió d'el periodista, es molt delicà, graduu-se sa importància segons la impressió qu'el moga á fer correr la ploma sobre el paper. Si es un reporter, cuja misió es la de informar á la opinió, no té més que procurar qu'esta siga tot lo més exacta possible. Si es un redactor, dedicat á articles serios ó festius; no té més que descriurelos de modo y manera que logren el ff qu'él se proposa. Si es un director de un periódic politic, no té més que defendre el credo d'este, y el motiu de son existència, y d'este modo y manera pot estar segur y tranquil de que son treball serà correspost. Pero quant se trata d'un grup de chovens que no son escritors y que son únic credo polític es defendre á sa terra patria, cuant estos viven que son sentir, no está cheñeralitat entre els seus paisans y traten de resusitar entre els el amor y cariño á la terra qu'els va vore naixer, cuant son pretensió es la de achuntarlos tots pera que en son cariño y esforz la llibertat de les caenes de la tirania que sufix, cuant se trata d'escriure pera tots els gusts y voler que sobre estos hacha uno predominantemente independent, el amor á son regió, entones es molt gran esta

LA REDACSIÓ

"VALENCIA NÒVA"

De nostre ben volgut amic paisà y cult escritor el Director d'el Diari de Sabadell.

Plaume en gran manera, amics, que hem demanau la colabració pera este mon intent de manifestació valencianista, escriure baix este títol, VALENCIA NÒVA, evocador d'un temps no llunyá, en que ab el mateix nom per bandera, vaig dirigir els meus primers passos y vaig donar els meus primers entusiasmes en la lluita per la noble causa de les nostres reivindicacions regionals.

Fé poc, una coratjosa joves valencians, han fundat en Barcelona una entitat y un periòdic ab'l esperanzador nom de *Jovenut Valencianista*. També nosaltres, no fà molt temps, fundarem en Valencia esta Joventut y laborarem per la Patria ab'l ardidesa de la fó y l'entusiasme dels pocs anys. Ara sou vosaltres que ab la reaparisió del semanari VALENCIA NÒVA, exitx de l'entranya de la part de Valencia que mira al mar, a eixe incomparable Mediterrani de sàgues blaves y tranquilles per aont en atres temps ens arribà el progrés y la cultura, em doneu una gran alegria y m' ompliu el cor d'un reconfortador optimisme.

VALENCIA NÒVA, *Jovenut Valencianista*, ens estos noms que ara retornen á la vida per la voluntat d'entusiasmes valencians, de plomes valencianes, com en aquells altres, *El Cri de la Patria, Renaixement*, encara no resucitats; hi algo de la meua ànima qu'eu recorda passades il·lites entre la indiferència ó la hostilitat de la nostra terra envers els nostres redemptors ideals. Oh, quiuprem goig, amics! La nostra tasca de precursores no ha sigut esterà; els fets se reproduïen á la volta de pocs anys y ab els mateixos noms!

**

Es indubitable que Valencia està necessitada d'una renovació espiritual y patriòtica y á conseguir esta renovació han de tendir els esforços de tota intel·ligència modernament educada y de tot element sabient orientat. Y aquesta deu ser la noble y enllairada missió d'un periòdic valencianista que porta el seu davant, com una triomfal bandera, estes dos paraules que son tot un programa: VALENCIA NÒVA.

**

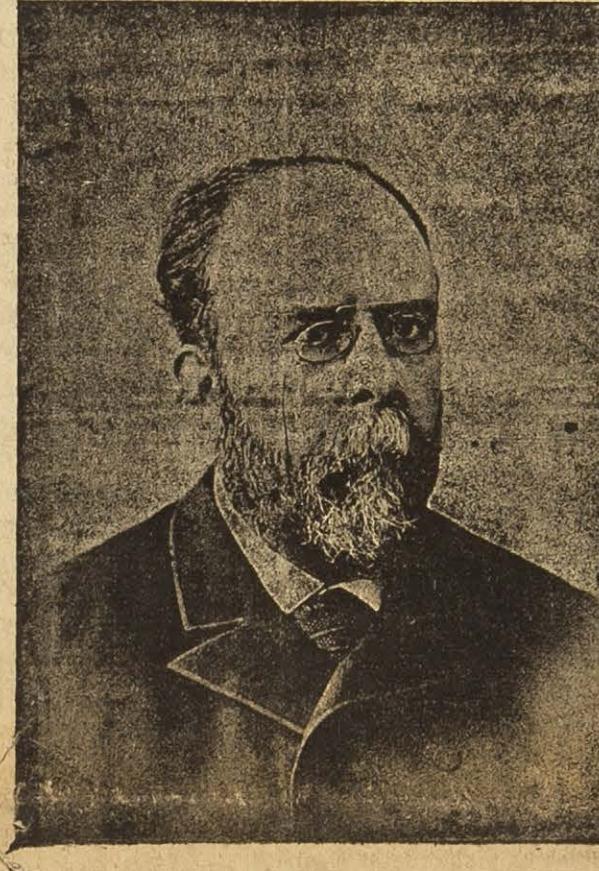
Pera renovar patriòtica y espiritualment nostra terra y ab preferència esta nostra ciutat desorientada en extens y sensiblement castellanizada. Eu hìt necessitat de revalencianizarla, de foragitar dels nostres costat llengüiss y costums exòtiques, imposades per la forma y pel barbre domini contra el feble, contra l'oprimit. Hem de tornar á ser nostros mateixos, traientnos de damunt el vergonyós estigma de poble conquerit.

La parla es la més significant manifestació de la existència d'un poble. A conservar nostra parla, bella y dolça com cap altra, á ennobliarla, á dignificarla, á colocarla en el lloc que li pertoca per les seues virtuts y perqu' es nostra, hem de dedicar totes les nostres energies, tots els nostres entusiasmes, tota la nostra fè; perqu' es indigne, es oprovió y vergonyó, qu' els valencians oblidem per un'altra la nostra dolça llengua, aquella ab la qual un Rey noble y generós dictà sabies y democràtiques lleys y vostre diví Pare Ausias March, l'excel·le Poeta, cantà ab suprema inspiració y als espiritualistes els seus amors y els seus sentiments.

Hem de respectar les nostres costums, hem de reivindicar els nostres drets, hem de revalencianizarnos. Y pera portar á cap a questa magna obra en mitj de la lamentable desorientació de la nostra terra, els pocs, els abnegats, hem de posar cor y cervell y entusiasme; y això portarem el convenciment á l'ànima dels sencills y dels humils y de tots els bons valencians qu'ens seguiràn convenients de la noblesa de les nostres doctrines, y els que això no ho fassan, serán fills borts de la mare Patria, que renegaran del seu amor tres vegades pur, tres vegades sant.

**

Prout valencianisme de tabalet donsina; prout periodique bilingüe y de mal gust, que son una vergonya pera 'la qu' els escriuen y un mal perniciós pera 'la que 'la lignen; prout «vives» a Valencia en castellà, perqu' això em mataria en sentit patriòtic, prout «Himno á la Exposició».

VALENCIANS ILUSTRES

Al vore la llum este semanari, es logich y natural que sent purament regionaliste y fervient defensor de Valencia, no olvide á la ilustre y gloriósas societat valenciana «Lo Rat-Penat», glòria perenne de Valencia y mare fecundíssima de innumerables filles, que honorant els mateixos, han honorat á sa mestra y á sa patria valenciana. Així pues, nosaltros volent, corresponde als glòriosos antepasats, hui per hui, no tenim atres mitjós que publicar les seues biografies, sent la primera la del insigne poeta y fervent patrisi el Excm. d'ilm. Sr. Don Teodoro Llorente Olivares. Naixqué el 1.º de Jiner de 1836, en el carrer de Serrano, número 29, en el edifici que hasta fa poch de temps ha segut casa de Socorro. Sons descendents per vanda de pare eren ricjans y naixqué el poeta en ocasió en que son pare prestava servisi de subentente en Molivedre, puebla estable en el castell de guardià. En 1850, publicà son primera poesia. Cursà la carrera de Dret, en nostra Universitat, obtenint en tots els cursos, distinguides notes. Com á polítich, se distingui en el partit que acudílla Silvela, fou diputat á Corts dos voltes, y provincial varies. Com á periodista es llavor ha segut intensa, seria y honrà. En 31 de Jiner de 1866, dirigi el primer número de *Les Provincies*, exercint el carrech de director durant 43 anys.

Com á poeta, adquirí gran fama, y reissons estàs sóns triomfus y treballs. Publicà infinitat de obres, totes elles de meritissima llavor literaria. En justa recompensa á sóns treballs y grandissim amor á son terra, fou nomenat historiar d'ella. Ademés obtingué distinguides condecoracions, entre elles, la de Caballer de la Gran Creu de les Reals Ordens d'Isabel la Catòlica y de Alfons XII, Caballer de la Real Orden de Carlos III, Academich numerari de la Real Academia de San Carlos de Valencia. Academich corresponsent de les Reals Academias Espanyola y de la Historia de Madrid y de Bones Lletres de Barcelona y Sevilla. President honorari de la Asociació de la Prensa Valenciana, de la societat Lo Rat-Penat, del Circul Valencià de Buenos-Aires, expresident del Ateneu Científich y Literari de Valencia, etc., etc.

Paseume per la capella de la Verge pura y bella, Patrona dels valencians y cuant arriba á la pòrta, cante en veu no mol iòrta un reposteis els capellans,

có Serrano, resultant d'este matrimoni 5 fills y 8 nets. El immens cariño que sentia Valencia per son fill predilecte, se demostrà en motiu de son coronació en la Gran Pista de la Exposició de Valencia en Novembre de 1909, y més en cara en motiu de son enterro que fon sotuys y de una brillantés may vista.

En cara que ya publicà per tota la demés prensa, en ocasió oportuna, la hermosa poesia valenciana el *Testament*, no resistiu al desig d'estamparla en nostre modest semanari. Teodoro Llorente en esta poesia, hermosa com seua, sabé expressar en tems y delicats pensaments, tota la grandeza de s'ânia. El poeta que com Llorente, sabé recopilar en sa vida els tres hermosos ideals *Fe, Patria y Amor*, es més que poeta, home gran y immortal.

Son sentida poesia, es la siguiente:

"TESTAMENT

Quant jo muiga, amada esposa
si tu vius, y no 't fa noss,
tancam los ulls, tots espills!
Si es morta ma companyera,
lo que ella amorosa fera
fehu vosaltres, mos fills.

De fe y humitat en próba,
amortallame ab la ròba
del bón Pare Sant Francés;
de corones y garlandes,
de creus, insignies y bandes,
janitatis, no 'm posué res.

En les mans lo Sant Rosari
vull portar; l'escapulari
del Carmen penjat al pit;
y com signe ben notòri
de mon dijós desposòri,
l'anell d'or ficut al dit.

Quant me pòrtan á la fosa,
davant, jinsignia gloriòss,
vaig ben alta la crèu;
si acompañantme 's dignaren,
los que 'n vida m' estimaren,
tal favor els pague Deu.

Paseume per la capella
de la Verge pura y bella,
Patrona dels valencians
y cuant arriba á la pòrta,
cante en veu no mol iòrta
un reposteis els capellans,

Pera guardar mes despulles,

baixant á terra les fulles,
no plantéu ningú ploré,
plantéu un xiper, que apunte
dret al cèl, y al cèl s' en munto,
com s' en munta la oració;

La oració, que tota pena
conhorta, dolsa cadena
que unix els vius y els difunts;
això, mos fills, vos demane;
que pregueu vos encomana
sempre agermanats y junts.

Pregueu á Deu que 'm perdone,
y la Santa Glòria 'm done,
ja que, indigne peccador,
si molt falté en esta vida,
mor ànima mal ferida
sempre ha estat plena de amor!

L'amor sant, divina esenciació,
endolce vòstra existència,
donantvos dijes sens fi;
y quant, traquila y confiada,
alcéu al cèl la mirada,
enrecordeu vos de mi.

Y vosaltres, els insignes
trovadors, més que jo dignes
del que 'm donéu dols tribut,
per traure d' ell l' armonia
que trobar jo no sabí,
prengámon pobre llaut.

La Musa volguda y santa
que les patries glòries canta,
mare amorosa, el posé
en les meues mans febroses,
quant, coronada de roses,
del llach somni desperta.

Més inspirata y més destres,
Oh, nobles amic! joh mestres
del Gay Saber triunrador!
feu vibrar totes ses còrdies,
cantant en tiples acòrdies
la Fe, la Patria y l' Amor.

Cantéu la Fe, llum segura,
que á la pobre criatura,
si enfosquis son seny lo mal,
entre nubolades negres
móstra 'ls respandors alegres
de son reyne celestial.

Cantéu la Patria, y si á terra
baixa el front, en mala guerra
ferit, digau á una veu
que aquell que la desampare,
fill fort de tan bona mare,
no tindrà perdó de Deu.

Cantéu l' Amor, que agermana
tota la família humana,
que entre tots partix el pa;
y en nostres vies espresos,
lliris entre cartas y roses,
á pomells esclarat fa.

Y si la glòria vos dona
la cobejada corona
de un rayent que no te fi,
penséu ab quanta alegria
jo en vòstre front la vorrà
y enrecordeu vos de mi!

TEODOR LLORENTE.

El Directe á Madrit

La construcció del directe no es cuestió que afecte solament á Madrit y Valencia, afecta á tota nació. Este negosi, devi preocupar seriament als de Madrit, tant ó més que als de Valencia, puesto que la seu construcció, supon que al cap de pocs anys de explotació hauria aumentat considerablement, enormement, el valor de totes les finques urbanes y rústiques de les dos capitals, així com el del comerç é industria de Madrit y Valencia. Pareix que tots els que mos interessa dita construcció, estigam tranquil, baix la oferta de la tercera subasta, pero al mateix temps, nos queda el retinent, de que sinò acudirà ningú á la subasta per no garantir el 5 per 100, en tal cas, no debem desmayar, no caigam en la cobardia de apartar-nos de la lucha, pera plorar com flauxes dònes, nostra desgrasia y el front sufrir per el Sentralisme. Sigam homens y obtindrem la victòria. Escarmentada de totes les vergonyes que mos fan sufrir els de Madrit, no fiem en ells y acostumbrarem á contar en nostros mateix. Así pues, vacha una idea per si combé.

Presentense com a postors les dos capitals, Madrit y Valencia, representants per

els propis Achuntaments y en nom d' ells, sons Alcaldes.

Oforgà la subasta ó consesió als dos municipis mancomunats, estos y buscarien y encontrarien en Espanya, quisié á soles en Madrid, Valencia y pobles interessats en la construcció d' el directe, el capital necessari pera la tal, creant impostas especiales, estableint empréstims y demandant el concurs de tots els veïns y propietaris de dites capitals y pobles: sollicitant d' els elements intel·lectuals idees para conseguir y explotar ben barato. Després, ya estén cansats de repetir qu' en Espanya falten carreteras y vies de comunicació, les que se podrien construir molt econòmiques, empleant els servis d' els desgrasiats que s' encuentren en els penals. No bucle dir en asò, que á estos infelis no els se se pagara el seu treball, no, molt al contrari. Pero així com França els obliga á treballs forcats, sens un martiri pera estos infelis, el Gobern Espanyol podria, ferlos una serie de beneficis. Obligantlos á treballar al aire lliure, tindrien més salut, no se adiestraren en els vissos y donarlos un chorral en cara que més redut qu' els que donaria á atres treballadors, se afornaria un grapat de pesetes de les que podria eixir el presupost de carxes, y els presos donarien á la seua família el chorral guafat y en mish de la desgrasia, serien un alivio pera ella y pera la nació; antes que ser una càrrega com heu son en la actualitat.

Així pues, la empresa d' el directe, podria emplearlos en estos obres, contranillols al Gobern. Després procurar, que tots els materials á ser possible, foren d' els pobles qu' estan interessats en la tal construcció, obtenint un benefici y reportantlo al mateix temps als mateixos. Ara despues de tot, no se olvide que la condició essencial, es que la tracció siga elèctrica, baratisma en relació á la de vapor y sobre tot qu' el ferrocarril directe, seria un riu d' or pera Valencia y pera Madrid, la capital d' Espanya val molt més la línia recta al mar, que la pòsa en comunicació en tot lo mon, que no el ferrocarril del Norte, que sols la pòsa en comunicació en Espanya.

Madrilens, achudeuoms una vegá y anem á per el direpte.

ROBERTO BALLESTER

DE LA VIDA

En humil bresol naixqué de casa pobra y honrada, uns fadrins qu' als quinze la mel era sa rialla, bella com hu son les flors, alegra com la donsaina ascendosa de sa casa, de sons pares mol mimada.

Li brollà el primer amor per Toni que la miraba, un fadri desarrollat de belles facsions de cara; Un dia llechint en Toni digué...—Sent amor y calla! yo 'l faré caure en la ret ayivanli més la flama; y davant del seu espill les rialles ensayaba pera enviarliés a Toni y fer que se declarara. Dende entones qu' el tal Toni totes les nits li parlaba als peus de la finestra de sa blanquida barraca. Pass el temps y la chiquilla en otra cosa pensaba: E amor es una cesa de parades y batalla, de pensaments passachers tot ilusió; una farsa; Yobulle tindrà altre plaer y aixina pensant esclata, acostançant cap al visi qu' era la seua inoransia. Toni veia les accions de la idea de Mariana y com era tan honrat al cap la sanc li puchaba. Pero com ella era lista prou guapa y molt salamera, en les grases qu' ella feia al seu novio provocaba fentli anserdrer la sanc en una tremenda flama.

Satisfeta del plaher de Toni que ya li bastiaba y veient que ningú del poble li feia molt bona cara, un dia entre dos clarors el seu poble abandonab, sent qu' allí no lo volien per tindre tan mala fama. En busca de la ventura á Valencia sen anava diligent...—Podré fer de mi lo que me done la gana? Per si arribà á la ciutat y llomosa demanaba y al vorellá un sefóret li va dir jolé la gracia! Ella se quedà mirantlo en la mirata grata que les dones saben fer en eixe embelles que mata oferíal el sefóret un paraís de bonansa;

Ella 's declarà veneuda y hasta 's va sentir ufana de egafar la trista seuda per ahon va la dôna mala. Ya pogué chusgar dichosa del plaher, la tal mundana; portava traches de seda, en carnache pasechaba. ¡Qué felis soc! ¡Asò es viure! dia entre si la sensata, y no veia en el següera qu' estaba en l' aire la rama. Pero se trençà per fi trovant el sefóret un atra que tenia les flors noves, atre incheui, atre gràcia; y acabà per dirli un dia que ya no li feia falta, porque la seua hermosura en son cor no obreninaba el plaher ilusionat que en els seus dinés pagaba.

—Es d' ri qu' ara en despresies, —digué la dôna mundana, després qu' has fet conserbir en els dinés y la bavà una vida d' ilusions y ara es tornat tot aigua?

—El teu cariño comprí: qu' es de? contesta, parla? —No vulle la teua riquesa, bulló el teu amor... la flama de cariño verdader que más promés de paraules.

—Calla que no vulle sentirte, vesten pronte d' esta cas, y en el fardet en les mans sen anà piorant de rabia

Al carrer de corrupció anat á parar Mariana, y porta este trist lletrero pintat en la seua cara. «En este carrer m' afone per ser una dôna mala».

Fadrines, prengau exemple del plaer de la mu idiana.

FRANCISCO PICÓ DE MORELLANA

CIFRES Y FETS

Pera qu' los valencians vegau com tracta el Estat á Madrid y com á les províncies, traem á relleu lo qu' á la nació li á costa la construcció del Canal de Isabel II; cuan-sevol creurà, que li' sosteniment d' aigües d' una població, es cosa que sola á ella li pertany, pero assò seria pensar lògicament y es molt estrany per Espanya; aixina pues, s' ha creut molt razonable que tots los espanyols contribuixquen a que los madrilenys tinguen potables y abundoses aigües.

Per R. D. de 18 de Juny de 1851, se anunciat que se encarregara el Gobern de la construcció de dit Canal, admintint la col·laboració del Ajuntament de Madrid y dels particulars; als deu anys duya l' Estat gassats 60 milions en les obres del Canal y 2 en les del D. positi y els particulars habien deixat de pagar als 20 milions per dividendos pasius qu' es corresponen abonar. Pero

vé el Sr. Alonso Martínez, ministre de Foment y sinca cap de mitrament senta de un modo absolut qu' el servici de aigües de Madrid s' siga la construcció del Canal era de la competència del Gobern, estableint aixina un irritable privilegi; per ley aprobada en Corts el Estat se obliga á pagar les obres del Canal.

Segons la Estadística de Obres públiques de 1895-96, la cantitat total gastada en el Canal hasta 1887, fon de 68 165,000 pesetes; ademés se calculaba per lo tercer Deposit 8.240 714 pesetes, tot assò sinca contar els gastos de reparació, conservació y explotació, estudi, personal y material de oficines. Se poden puse calcular que desde 1891 ensa, les obres del Canal de Llozoya, han costat á la Nació espanyola uns 100 milions de pesetes y gracies á este abús, en Madrid, disponeu de 260 litres de aigua per dia y habitant.

Y ara vejam los beneficis que recibix el Estat á canvi de tan enorme gasto; tots los canals d' Espanya, incluint el Imperial y el de Castilla, donon un producte de 1.200,000 pesetes; tragas el conter de lo que correspon al de Llozoya.

Referintse á la qüestió del Directe publica la prensa les següents manifestacions: Del Sr. Ruiz Jiménez, alcalde de Madrid:

«Creo firmemente que los comerciantes y industriales de Madrid no se han percatado de los beneficis que dicha construcción habia de reportarles.

Los comerciantes madrilenys huyen de acometer empreses industrials y ello dificultarà la constitució de una campanha con capitales valencianos y madrilenys.

De D. Alfonso Diaz Agero, president de la Diputació provincial de Madrid:

«Creo firmemente que el comercio madrileny no se ha percatado de los immenses beneficis que había de reportarle la constitució de la línia de referencia.

En las reuniones celebradas se ha visto que no ha secundado el movimiento iniciado.

Es dir qu' en la vila del Oso y del Ma-

droño encara no se han percatado y qu' en ells no cal contar pera res.

—El agrément es virtut d' els elegits! —Pera que comentar?

PERE DE FAX

El Port de Valencia

Per fi, anem á vore realitat el nostre ideal! Donat á nostra apatia y á la carencia d' elements directius que reunieren a una gran voluntat, especial talent, el abandono y desconsideració en que mos ha tengut sempre el Poder central, gravarem en nostre ànimo la desilusió de tindre un port digno de Valencia. Ets, en els últims vint anys, ha sufrit una gran y notable transformació. Aumenta les vies de comunicació, especialment les férrees, eixamplats molts dels seus carrers, aumentats els elements de tráfich, engrandida sa industria y donat al desarrollo que ha pres d' agricultura y son comers, Valencia necessita un port capítol de poder resistir als barcos y vapors de major tonelada, asò es lo que li feia falta y lo que com han dit antres creiem que no tindrem. Pero hui pleus de alegria y satisfacció possem dir que nostra ben volguta terra, nostra hermosa Valencia, tindrà un port digno de sa importància en mercantil y mercantil. El dia 30 del mes passat, se celebrà en el ministeri de Foment, la subasta de les obres del diques, exte iors y molts comercials de nostra port. Se presentaren dos proposicions. La segona, resultà més ventajosa que la primera, havent-si adjudicat provisionalment al proponent d' ella D. Miquel Zapata, representant de la casa Zapata, Maestre y Compañía, per la cantitat de 19.346,110'80 pesetes.

Si sentiu alegria, ante la esperança de tindre un port com se mereixen, ne tenim molta més, de vere qu' els nostres compatriotes, manprenen la vida activa d' el treball y glorificanells, recuperant la fama industrial y comercial ja casi perduda de nostra volguda patria. La casa constiuera que ha obtengut la contrata es española: la formen capitalistes de Murcia i importants banquers de Madrid; conta en grans resistencies metàliques y en un acreditati presenci en el mercat nacional.

Tots importants mines y construix en la actualitat el port de Tarragona: ha acabat, la part més principal d' el de Barcelona, en cuya obra ha consumit 22.000.000 de pesetes. Esta societat, te tota classe de material pera el dragat, com dragues de succió y trenc-roques y ha venut en Barcelona, moltes més difficultats de les que se li puguen presentar en Valencia. Aixina pues, donat la serietat d' importància de la casa constructora, de no surt ningú inconveniente inesperat, serà completa nostra alegría, si pronte, molt pronte se inauguren les obres.

La festa á la quintilla

En el paranimf de la Universitat fon cantat el dispatx passat en la armoniosa canticencia de nostra dobla llengua, en agradables versos inspirats en el amor qu' el fil professa á la mare, nostra volguda Valencia.

En el cultí setmanari regionalista *Foc y Flama*, mos donà motiu pera saborechar una nit que no se deu ovidar entre els bons valencians, antes al contrari, deuen desuixirli moltes més, pera que vechia el mon canser que Valencia no ha perdut son prestich, son idioma, que ha pessat d' el temps transcurrit encara plora la pèrdua de sons furs arrebats per un poder centralista, y que sinca deixar de ser espanyola, desitja son libertat.

Eixa nit, evocava en nostra imaginació el trist record de lo que algú dia foa Valencia. Allí era tot valencianista, el cant, la poesia, la prosa, les notes de la ronda, tot estable saturat en el aroma de nosaltres jardins, tot estava inspirat en nostres gloriósas tradicions, tot se sentia renaixer per als aires de la volguda terra qu' els va vore naixer. A les nou y mitja, entre els aplaudiments de la nombrosa concurrencia que ocupava el local y als acords de la Marcha d' Ifigenia que toca la banda de música de Benimaclet, entrà el eximi y volgit paisà el ilustríssim Sr. Doctor D. Joan Bautista Bñoch, Obispo de la Seu d' Urgell, seguid de les autoritats y representacions oficials. Acte seguid ocupà la presidència y a sa dreta, s' asentaren el alcalde D. Fernando Ibañez, el conseller D. José Ferraz, D. Antoni de Cidó, jurat carnicador del concurs de la quintilla y D. Faust Barberà. A la esquerra pregueren asiento el teniente coronel d' Artilleria D. Alfonso Oñagü, que representava al capità general, el Cronista de la ciutat, D. Luis Cabrián Mezquita, el familiar d' el Prelat de la Seu d' Urgell, Dr. D. Francisco Ibañez Duart y D. José Vivó. Se feu el silenci y aloumeia qu' el acte el Dr. Beníoch, dient:

—Pues l' hora es toda

Y asi estem tots y,

Ma quintilla es esta;

Comensa la festa;

Del vera valencia,

Una ovació general premia tant genial improvisació de tant inspirat poeta.

Acte seguit foren us de la paraula els poetes Vidal, Trenor, Viñals, Hernández Casajuana, Cabrelles, Mustieles, Cidón, Cabrián Mezquita, etc., etc. També se il·lustraren composicions hermoses de Thou y atres poesies que se aderiren al acte. El tenor Balaguer, feu gala de sa extensa veu cantant una composició hermosissima, lleva y música de nostre ben volgut amic el entusiasta valencianista D. Bernardo Morales, el que acompanyà al piano al cantant.

A tan hermosa festa li posà el clau el Dr. Beníoch, el qu' en bon valencià, donà les grases a tots els que en aquella nit havien contribuït a glorificar nostra hermosa terra valenciana.

Pera la Compañía de Tramvies

ELS EXPLOTAOIRS

Cuant vech que se forma una companyia pera explotar en negocis ú atre y cuant per casualitat més entere de qu' es estrangerà com sol esosser sempre; els cabells me se posen de punta y tot yo em pose a tremolar piñor que una caña de peixcar, en mans de un paixó de caña nerviò. Sabut es, que les companyies d' explotació, soien ser els machors asota del Poble, perque sempre y en tota ocasió, ve ha resultar que triufa, no la rà y la chovesta, sinó els dinés y la iofuèsta; es dir, la llei del més fort. Cuant vingué á Valencia el tramvia de vapor que tots el denominaren Ravachol, sentirem una gran alegria, perque venia á ferli la competència al tramvia de cabells; y per consecuència, nosaltres, el pùblic, els que tenim necessitat de anar de Valencia al Grau ó viceversa, erem els que anabem a gaudir si es estableix la companyia de comoditat y de preci.

Era llocis y natural. Després el tramvia de foc, fin's sustituir per el electric de hui, y tots els valencians sinca distinció de ninguna c'asse, sentirem una alegria infinita, sempre anavem gaudint, per cuant se més augmentaven les comoditats y el preu no se puchava. Mol conforme. Pero arriba un dia en qu' els tramvies de cabells parsen á ser de la companyia d' els electric y entones, ya no fan tant' l' alegria de més d' quatre, perque creuem que habia caigut sobre nosaltres una de les plagues prescrites al principi. Y al efecte, hui en dia, creu qu' estan convenuts tots els valencians. Si els consumos mos son odioos, més que per el gavamen, per el tracte insolent d' els seus empelts, la empresa d' els tramvies electric no se queda rare.

Esta empresa, es el prototip d' el original. Al tiudre necessitat d' emplear el seu servisi, ya que revestire de pasionis y humillació, ó d' armars en un revolver Sant o una pistola Brovning. A la més mínima, y en cuant te descuideo, ya te veus en un compromís ó en el machor atron, donat al tracte insolent de s' conduct o s' y cebrares. Després, ya que vore el servisi que mos doua. Les paraus, les fan, no són necessita el pasacher, sinó abon els dous la gana; y no te quizes, sinó vole's vore en un compromís ó en un afront. Els coches, es així fets una asquer-iast.

—Home tots no serà? Y els de lujo?

—Estos están fets unes porqueres y solamens son de loyo, pera el cobro. Per lo demés estan tots desilustrats, els asientos desgarrats y en més poys qu' en uno, ca'retira.

—Home y no ya remey a tanta calamat!

—No. Perque hui en dia, la chustisia ha mort y s' s' reina, els dinés, la mentira, y el favoritisme.

Del Grau

Una proposta

Chicos y chiques del poble que es están trastornats y no paren de dirse

y no mil desbarats, R. abusus, uns diuen que son del quinsel

y otros del tres,

y si no nian del setze,

no se perque és.

No se parla otra cosa d' aquells que

per així li diuen casi tots.. Bueno; pero el meu intent no era explicarlos precisamente la presedencia del mal nom y si lo que li soscis a un emperdenit aderaor que tenia.

Oncs, y el coneixen molts, á un chicot

qu' el batecháren en el nom de Rafelet; y

com els apellidos no los interesen, els do-

nom per sentats, qu' després d' haber lograt

les sigües batisnals, ha aplegat á contar la

ú raure dels altres veintitres anys; cosa chens

rara no habense mort.

El tal Rafelet establa com han dit, en-

Mira a lo que te exposes; que si t' coneixen y volgueren fer-te una mala pas...

—No tinga por. Li asegura com això es un pantaló, que ningú m' ha de coneixer.

En efecte. El segon dia de carnestoltes, se presenta per la esprá en el disfress de Mejía front a la sabateria del Consuelo; però en vista de que l' temps passa y la colometa no s'ixa, desidí entrar disfressat tot.

Ell si que entrà però el tingueren que traure. Y dic qu' el tingueren que traure, perque tantes patositas li solta al Consuelo que ya no ducia que s' tractava de ell. Y usant el manec d' un espolsor en molta maestría, li solta la primer tocata. A's chillets y chémecs del Tenerio en peptoria scandi una colla de chiquets, que creien qu' es tractava d' algú desmançat atrevit, prengueren la ofensa de la sabateria com a propia y, pel desirli li posaren el cosset un *Censlave*; i ple de Cardenals!

Tan insulenta fou la tocata que, sense sentir, tingueren que portarlo a la casa de socorro, abó despues de la primera cursa, quedà feixat de tal forma que casi li convertiren el disfress flament de Mejía, en calsons tunics de Comendador despues del disgust en don Juan. De la cara, apenes se li veia el nas y un ull. Una brasa encanat y... Con-suelo tan fresca.

Al entrarlo en casa la mare estigué à punt de sufrir un accident mirant aquell fardó de cotó en pel.

—Que no me coneix? dia ell somicant, ioc Ra... fe... let...

—Fall de la meua vida! ¡Que bê digueres que ni yo t' coneixia!

VISENT TOMÁS SÁNCHEZ

Maneres de matar puses

Averiguant les maneres que hiá per matar puses, diu un fadri de Bañeres:
—Yo les mata a puntellades y quant no puc a patates.

Y una chica de la Bolta qu' estava n'estechant peix, rahanint de lo mateix, digué també molt resolta:
—Yo les esclefa en los dits y els fas pegar esclefats.

Estaba en la reunió sortida d'una molt valenta, y parlant de la cuestió, com s' incontrataba coient, diu: —Yo crec qu' es poc y totes les tire al foc.

Sentia això un humor qu' encara d'una camaleta, y sense pàndre da or, diu molt serio: —Chermanets, tot aquell home que puga que les matei com yo en l' unga.

Y una bella senyora que portava curruccos, escoltant estes l'homs, va y digué mol satisfat: —Yo em despulve en mich la sala y les tire a un llibrell d' aigua.

Un señor molt ben posat passaba per lo carrer, y quin està rahonat digué parantse primer: —Yo en mate mes que ningú porque les tire a... ú.

Pasaba una llaurosa d' eixes de la llengua fresca, y com també era dotora es park y saltó molt llesta:
—Yo pa no ferlos desaire, les vach espoliant al aire.

Tingué noticia d' això un chulo molt arreglat, y saltó al mateix instant, parantse allí de plantó:
—Yo les agarre y les penche y enseguida me les menche.

De modo que ben mirat, quant de les puses es trata, es un sent y veritat que tot deu com pot les matei, pues molts modos y maneres hià per acabar en elles.

J. B. Y.

La Aduana del Port

El edifici de la actual Aduana, es una vergüenza pera els valencians, è impropia de l'importancia de nostre port. Es un caseró vell i indesent y hasta si se vol, mal s' y y ademés es insufficient pera els més tipus servis que 'n ell se presten. Quan se noménà per primer vegat el fer un edifici nou la Junta d' Obres d' el Port, heu prengut en molta calor, pero els anys pasen y... del tal projecte qu'?

En el ball de Piñata

Pepico era un chove simpatic, molt ben tallat, y molt amant de les dones.

Fill únic, sense pare (per desgracia) amo de un gran taller d' ebenisteria, en trenta anys i trenta mil posetes, no pensaba més qu' en distribuir de la vida, sense abandonar mai els seus interessos: y com el taller donabera per tot, no li dolia gastar alguna billets al any, sobre tot en obsequiar a les dones que segons dia ell (y yo estic conforme), son els anichs de la terra.

Per fi, cansat d' anar a salto de mata y fast de donar més ratos als marites quetenien la dona guaps, desidí casarse. Y al poc temps, [[castapúm]] ya tenim a Pepico casat en una chove molt bonica, molt romàntica y molt selosa.

Vivia en companyia de sa sogra; una jamaona en vigor, aragonesa hasta la medula, nerviosa, llecha y mes mala qu' un dolor de ventre en dichú, viuda d' un respetable ofcial del cos de Carabineros: [[Pobret]] dos campesins había fet en temps de guerra y may pogueron matar los bailest mes dona Prisca la sua dona a empèn y el matà en quatre dies.

Tal era la sort qu' havia fet Pepico y tal era la sogra qu' li havia ixí en rifa.

Més no per això deixaba ell de divertirse, sobre tot quan arribava Carnestoltes, qu' era el seu pler machor: Tenia qu' anar sempre en mentires, perque això sí: Era tant el respecte (ò la por) qu' li tenia a la sua manch política, que may lidia la veritat per a un disgust, (ò que li tirara un dimoni al cap)

En això ocasió, habien passat les tres, nits de Carnestoltes, sens qu' ell haguera pogut festir a ningun ball; la sua dona había suxit una indisposició natural de la dona qu' està en parill de ser mare y doña Prisca no deixaba ixir a Pepico al carrer, ni para comprar el diari.

Esta, pensant en que aquella nit era el ball de Piñata y no volent deixar de anar a tirar una cana, (com dia ell) finchí haber rebistit un telegramma de Barcelona, sobre asutes del negocis, y era presa anar.

La mama qu' en ser cuestió de interessos, no veia més que diners, s' avingué enseguida, econòcta la filla y a la hora del tren, ja tenim a Pepico en lo mésí en la mar, vestit de tros llargos, cant de l' astasia y pensant en les seues amigues d' antas,

Una vegada en dita estació y a l' hora de marxa, se despedix de sa sogra y la sua muler y au; paca dius: ellos a casa y ell... ja tren y no siur: a sopar en la fonda de la mateixa estació.

Sop's: se feu hora: prengué un coche: y en molta alegria y molt de sigilo, al bal toquen. Entrar en el saló y resistir mil felicitacions dels amics, per la sua aparisió en el temple Terpsicore, tot fon ú. Passà la primera part delball, divinament: Molta animación, molta alegria y molta vida.

Era el últim vals antes d' el descanso cuan va vore entrar una parella de maixiques, que causaben l' admiració dels presents per la traches tan bonicas y orichinalis: Voreles Pepico y anar a preténdreles per ballar y sopar en ellers, font cosa d' un santament; la impresió fou de les que pasen a l' historia: Una d' elles al reconeixerlo, li agafà un stac nerviós y caiggué en terra sense dir chut y no poc costà pera fer que tornara en si: pero la afra...

—Ah!! L' altra se tirà a ell com una fieira y si els amics no s'stan llestos, acaba en Pepico.

—Conque ast se nos engaña y se nos critua peral...

—Cristo me valga!!— Era fis, que s' armà la gròsa: A doña Prisca se l' amportaren els guardies mentrez cridava com un energüeno. —[[Qu soy militar!!]] —ifavor á la vindra de López!! Al' altra que era la filla, li feren aspirar éters y per últim' acompañaren a sa casa en companyia de Pepico, qu' en una cara en mes ralles que te una sinfonía de Beethoven y més coent que un all, no se li occuria mes qu' esta pregunta —[[Pero señor!!]] —Com a pogut saber que yo estàba en el bal!! No cap duote que te els tres pecats capitais: Mata—Carabineros: Domadora de fieres y lo qu' es picor, sonàmbula.

El Mercat Central

Este projecte que desde un principi està deixat de la mà de Deu (com se sol dir) creem que se deu haber perdut per canvi no se nomena res d' ell ni veem preparacions pera alcomensar les obres. En cambi les obligacions que se crearen pera la construcció més están costant un refió. Pera deixar dormir tant de tems la construcció del nou Mercat, no ca la lanta presa en contraire deudas ni crear interessos pels al cap de la correguda vindrà a resultar que valdrà més l' espart que la escrú.

La casa de Correus y Telégrafos

Pera la construcció de dit edifici se presentaren diversos projectes y se'n aprova ú. Quines transmisións falten que no se hauran res que mos indique i' approximació del nou edifici?

Crónica local

Les errates de imprenta.

Al apareixer un semanari, el llegidor, se sol fixar, en el tamany, qualitat d' el paper, impresió, estil, etc., etc., y segons el encontra ó no d' el seu gust, sol donarla importància. Tot això heu sabentos nosaltres y tratem de que VALENCIA NOVA siga de la satisfacció de tots, per lo tant tingueren present els nostres protectors que tracten de complairelos, se emendarán en els nostres defectes. Per hui, sois mos han fet notar les errates, y estas en un semanari qu' alcomensa son mol fasil, donat a la prescriptació d' els treballs. En el número passat se nos pasaren algunes (contra la voluntat nostra y la d' el impresor que posa el machor sel) y particularment en el article de nostre ben bolgut amic Ferrandis «Avant» que involuntariamente se cambià una tomà al achustar. Perdonen els nostres lleidors.

[[Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

El Reparto.

Suplico als nostres suscriptors que no hachen recibit el número, mos dispensem, pues ha seguit degut a qu' en algunes d' ells no hi haem posat les seues y el repartidor no ha trobat el domicili. Per primera vegada tot pasa.

La Numancia.

Segons noticies de bon origen que handa nosaltres apleguen, en un centre oficial de Valencia, s' ha iniciat la idea de demanar al ministeri de Marina la ceció del «Numancia» pera utilitzar en nostre port com Asti Naval: segurament se trovaran algunes dificultats, pues el honor decauixir en els següels el històric barco s' el disputen algunes poblacions, pero no ya duece que si tots los valencians hem deu andar y en l' ajuda del señor Amalí Gimeno ministre de Marina, consiguiré qu' el «Numancia» siga nostre.

[[Caé!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

La Unió Comercial e Industrial.

L' altra nit es reunien el Ateneo Mercantil, els sindics, delegats y spilents d' els gremis, baix la presidència del Sr. Aupi, en obertura de discuir el projecte de reglament, per el que ha de rechir la nova agrupació. Se discuti la totalitat del reglament sent aprobat després de la llochica discussió d' els articulís per separar. De tot cor els felicitem, y els posem de manifest el antic refrà que LA UNIO FA LA FORSA.

En la Chunta d' Obrers d' el Pòrt.

Han pres possessió de son respectius carreos en la Chunta d' Obrers d' el Pòrt, D. Gregori Martínez, oficial primer de la Contaçoria; D. Víent Morales, tenedor de llibres y Don Antoni Moriner, auxiliar. Nostre enhorbonada.

[[Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

La puchá del pà.

Se nos presenta un conflicte en pòrt, del que creiem que no atem a eixir molt ben lluïr-se se trata de aumentar en 2 séntims la lliura de pa. Eu Valenciana, es abon es mencha el pà mes car y no conformes en asò en cara se tracta de pucharlo. De este fàs mos tocarà menchar gallesos com els inglesos per lo que diu el refrà de former mudarads...

[[Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

Masa pols y altres coses.

Sr. Teniente de Alcalde del Distrit d' el Pòrt Li supliquem se digue manar arruixar les plases de S. Roc y Espartero, pues esvan en un pam de pous y quan al transit de carreteria que per elles s' pera estar proximes á l' Estació del Grau, se fa impossible la vivienda en elles, pues el interior de les cases apesar de estar tots lants, es posa impossible.

Sr. Alcalde

Pareix que no diga res en favor de la comisió de policia urbana, vore a les doce del dia, agranar els carreys de la ciutat (els que s' agranen) molestant y omplint de pous als transeus. Mosaltos creiem que eixa fauna debia fere a les 3 o 4 del matí com se fa en altres

Y ya que se coupeu d' asò.

—Serà possible que la para de els carros estadiou en estes piasses, fara en la de l' Estació? Pues no es chens saludables que els vies de ones iunguen que estan respirant tot el Sant dia ses el aroma que ne es de chesnil, sino de algo picor.

Nostros, que volem ante tot per el engrandiment de nostra patria chica, ya que no podem dur a efecte estos dos punts capitals, optem per el segon que nos es mes fasil pero sense despedirre de fer lo mateix en el primer.

S'apienyen pels deportistes valencians.

VALENCIA NOVA està disposta a fer per cuants mos estiguem a son alcance y en lo que ses forces hu permitixen una verdadera propaganda del sport.

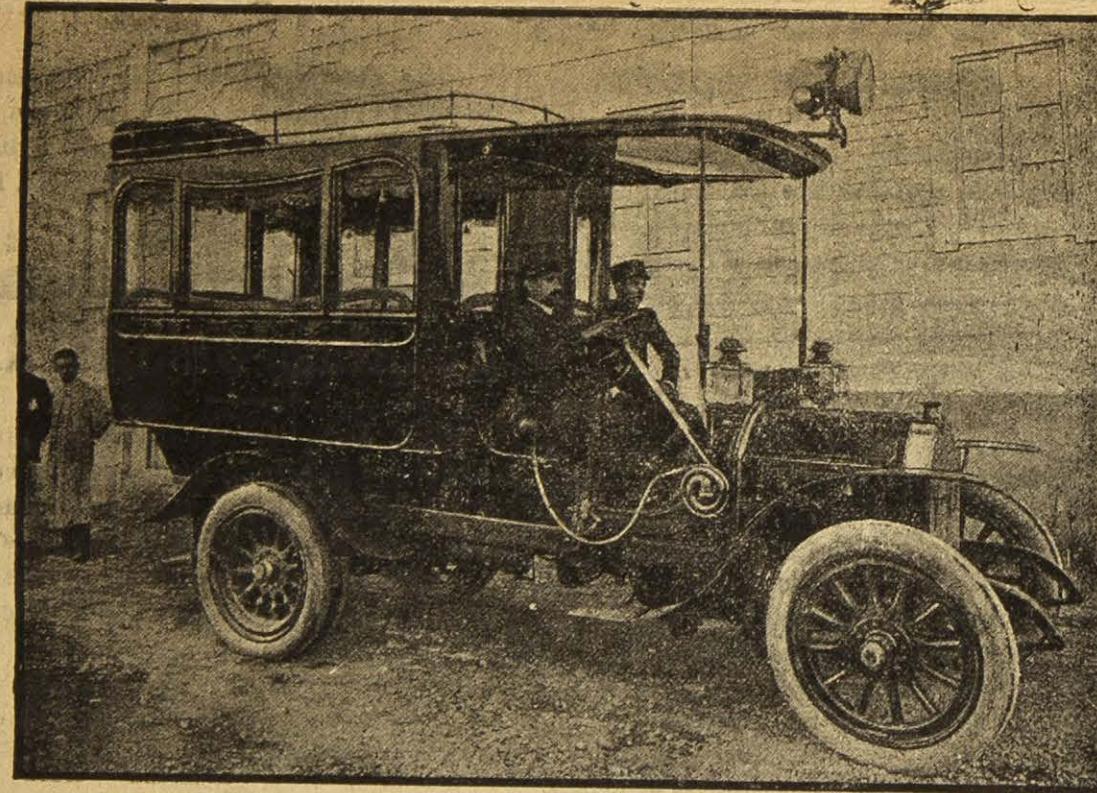
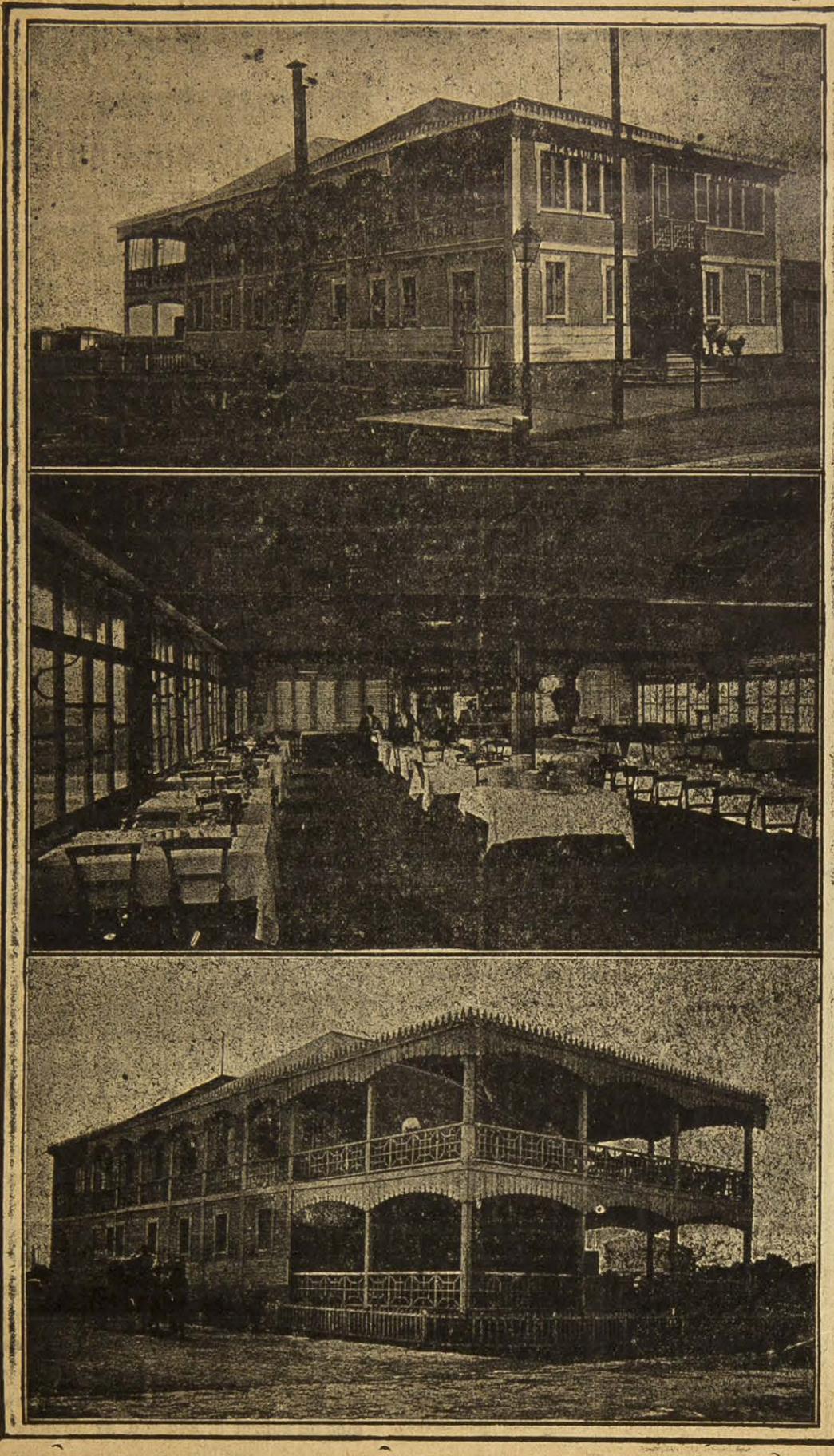
Nostros, que volem ante tot per el engrandiment de nostra patria chica, ya que no podem dur a efecte estos dos punts capitals, optem per el segon que nos es mes fasil pero sense despedirre de fer lo mateix en el primer.

S'apienyen pels deportistes valencians.

—S'apienyen pels deportistes valenc

**GRAN RESTAURANT MIRAMAR
DE
JUAN CLEMENTE**

Saló-menjador espàs pera 500 cuberts. Automòbil de la casa á la paré d' els Tramvies :: Teléfono núm. 1037 * * * * *

**Sastrería y pañería
CECILIO VIANA
SASTRE-MODISTO**
Esmero en la confección
Carrer de Sen Visent (Front à la Pilota)

EFFECTES NAVALS

LUIS BALLESTER Y C.
Barnisos, abacs de Manila,
Pintures, Liquid Veneer, y tota
clase d' atifells de peixca, etc., etc.

Extracte de Malta Llisterri

La millor malta espanyola!!

Superior á 10'68 per sa especial forma de preparació. Consentrat esterilizat. ES EL
MES PUR. D' agradable sabor.

POSFO-VANADINA LLISTERRI

Únic reconstituyent veritat que s' aumentar de pes en poca dies.

Farmacia de la Vida, de F. Llisterri
Escalante, n.º 3. (Rihuet) València (Grau).

Casa especial p' el despaig de reseptes en medicaments purs.
Oberta tota la nit. Medicaments moderns. Espesials de la casa, del País y Estrangers.

Odontina Antiséptica Llisterri

Aromatis: el alé, lleva el dolor de quíxal, neteja la báca y enfortix les encías.

ITOS!!

Despareix á les 24 hores prenent la Gom-nolina Llisterri.
Els preparats Llisterri, se venen en les Drogueries de S. Antoni, de la Lluna y principals Farmàcies.

Comers de teixits Nacionals y Estrangers

ALFREDO GARCIA

Passeig de Colón, Cabanyal (València) (Antiga botiga de Pito).

Camiseria y corbatería. Únic depòsit del sàbó «Ideal» pera tocaor.

Comers de teixits Nacionals y Estrangers

CELESTINO GARCIA

Carrer de Escalante, 36, Cabanyal (València) (Antiga botiga de Servilleta)
Llensos, teles de cotó de totes classes y amples paños, franelles, llanes,
cubertos de seda y piqué, mantelerías, etc., etc.

CINE LA ROSA

Carrer de Chapa. — Grau

Sessions tots els dies, desde les sis la vesprá. El que presenta mes
ovetets.

FOTOGRAFÍA ARTÍSTICA

DE
E. VIZCAINO

Machor, 26, entresuelo. — GRAU

Ampliaciones de retratos.

Treballs en llum natural y artifical.

Especialitat en retratos de chiquets.

FRANCISCO FELIU

Abadia de Sen Martí n.º 1

Llensos, bordats, teles de cotó de totes classes y amples, encaixos, cubres de seda y piqué, mantelerías, calesas y calsetines, ajuar completa pera noves.

Abadia Sen Martí n.º 1. — VALENCIA

La Palma de Oro

Fàbrica de dolços

DE
ARTURO MIRÓ

Carrer de Chapa, 29 y 31 Grau (VALENCIA)

Antiga casa Genero (no s' confundixen.)

Anunsiis Telegrafics

Ferreteria y Batería de Cuina de J. Vaquer. — GRAU

Sastrería del Pòrt. — Machor, 9 — GRAU

La Espanyola. — Sastrería. — Chapa, 55 — GRAU. — Treballs à mida.

ANIS ALEMANY

Bar Gallito. — Servici esmerat & carregat d' distinguides sidores. — Carrer de Roberto Pérez, 38 — VALENCIA

Francisco Plà. — Pintor decorat, Rótules sobre cristal. — Carrer del Pòrt (ans. 4. Fernando) 17, pral. — CABANAL

Tintoreria Soto. — Sucursa Chapa, 28, Grau. — Despatx: Carabases, 10 — Taller: Camí del Grau, 14, 23. — VALENCIA

FABRICA DE BENGALES

Paraigues, palmitos, hombreles boquilles y articles de pell.

DE
Luis Bruguera

Sen Visent, 41. — front al de Sent Ferran. — VALENCIA.

Pastisseria y forn. — Viuda de Chueep Charles. — H. mòr. v. variat surtit reposteria. — Machor, 34. — GRAU

ANIS ALEMANY

Hotel del Pòrt de Roberto Pérez. — Servici per cuberts à la carta. — El més ben situat. — GRAU

ANIS ALEMANY

Sabateria la Imperial de Manuel Alagarda. — Carrer Machor. — GRAU.

Tenda de l' Ancora de J. Chiner. — Riba confecions; quicalls, deposit dels impermeables Chiner. (Front al port).

Carnistóties. — Serpentines y confeti. — Papeleria de Oct. — GRAU

EMPLÉO: Se necesita un agente que tinga algunas horas disponibles pera treballar un asunto á sou fijo ó comisió.

Dirichirse á esta administració personalment de doce á dos de la vesprá y de set á huit y micha de la nit.

VALENCIA NOVA

SEMANARI REGIONALISTA

PREUS DE SUSCRIPCIO

Tres mesos tres quinsets.

Sis mesos sis quinsets.

Un añ dotse quinsets.

Als venedors 25 exemplars tres quinsets.

Anunsiis telegrafics de 15 paraules 1 pta. al mes.

Cada paraula que pase de quince 5 céntims.

Tamañs especials á preus arregliats.

Solfio, Piano y Armonía

La direcció de VALENCIA NOVA, desidioso de donar màchor facilitat á cuants tinguen necessitat de estudiar el art de la música (solfio, piano y armonía) en el Grau, ha contractat a un intel·ligent professor el qual cobrará 12'50 pts. mensuals á tot el que necessiti d' els seus servis. També pot encarregar-se d' els concerts d' algún cafè. La Direcció respon d' els meritis artistics de dit professor. Per a més detalls dirichirse á esta Redacció.

Conserva les següents còses com móbles: Mòbles, Pianos, Coches, Automòbils Teballs de fusta barnisats, esmaits ó al natural.

LIQUID VENEER

Si teniu els móbles en taques de coure sevol naturales inclús de tinta, es verdaderament asombros el LIQUID VENEER. De venta, en totes les bònes Drogueries y Ferreteries.

FARMASIA SOLSONA

J. Benlliure, 17, Cabanyal (VALENCIA)

Productes químics garantitzats, especialitats nacionals y estrangeres. Oxigeno pur. Análisis.

GENARO VICENTE

Gran contrata de Anuncis. Publicitat en diaris locals y provincials de Espanya, telons de teatre, anuncis murals, andems de estacions, Mapes anunciantors, Calendari etc. etc.

El que bullga anunciar-se en esta placa, pot convertir el anuncio en este Centre, Barranc, 14, pral.

Valencia. — Teléfono 837.

FORN Y PASTISERIA "EL DORADO"

Carrer de Chapa, 57. Grau (VALENCIA).

DE
BERTOMEU GUZMÁN

Vi de Jerez afegit llechití, especial per a maltes, 2 pts. litro.
Vi de Málaga dolç á 1'50 litro.

Santa Teresa, 12. — VALENCIA